

Meningen med

LIVET

Livet i Danderyds församling #3 2024

Läs intervjun
med Isabella
Lundgren på nästa
uppslag.

”När varken CV eller prispokaler hjälper – vilken mening håller vi oss fast i då?”

FOTO: PAOLA LANZA EKENBERG, EIVIRA GLÄNTE

Förundran – för att världen ska räddas

Isabella Lundgren är en av Sveriges främsta jazzsångare. Hon har gett ut flera skivor och slog igenom stort med *It had to be you* (Ladybird). För några år sedan sommarpratade hon i P1 och berättade öppet om sin livsresa med musik, droger och tro.

Isabella Lundgren samtalar med kyrkoherde Kristin Molander om förlusten av drömmar, om hur det är hamna på botten, om livet som vägrar ge sig och tilliten som syrgasmask i andefattiga tider.

Samtalet varvas med sång av Danderyd Gospel under ledning av Sabina Lilja. Kvällen till ära gäst-sjunger Isabella Lundgren med gospelkören. Husbandet spelar.

Efter samtal och musik i kyrkan är det mingel med bubbel och snacks i Församlingens Hus.

Tid: söndag 29 september
16.00–18.00

Plats: Danderyds kyrka

Kristin Molander, kyrkoherde

BEHÖVER MAN ALLTID ha ett syfte – ett mål – med det man gör?

En del av oss har svårt med motivationen om det inte finns en mening, ett syfte. Varför gör vi det här? Vad ska det resultera i?

Det mesta i vår tid präglas av det sättet att tänka. Det stavas kapitalism. Dess grundidé är just tillväxt, resultat, vinstmaximering. Vårt västerländska samhälle är djupt präglad av kapitalismen. Och industrialismen. Och moderniteten.

Vi är marinerade i effektivitet, prestation, målformuleringar och vinst. Just dessa ideologier är så självklara här och nu att vi har svårt att se hur mycket de präglar oss. Och så säger man att svensken är sekulariserad! Icke! Vi har bara bytt religion och gud.

JAG HAR FLERA vänner som försöker ”hoppa av”. Eller som i alla fall vill förhålla sig medvetet skeptiska till nutidens gudar. Men det är svårt. Systemen är starka och att vilja leva på ett annat sätt än enligt det just nu rådande, kräver sitt.

När livet på något sätt svajar, eller till och med rasar märks det extra tydligt. De system, de meningssammanhang vi lever i, i vår tid är inte

längre till någon hjälp. När styrka inte kan vara svaret, när prestation inte längre är möjlig, när varken CV, bedrifter eller prispokaler hjälper – vilken mening håller vi oss fast i då?

Att söka Meningen med stort M medan livet är enklare möjliggör en trygghet och orienteringsförmåga när terrängen blir svårare. Kyrkan är ett sammanhang där kartorna ritats under tusentals år. Där erfarenheter av olika samhällssystem, olika syftesparagrafer och målformuleringar betraktats och beaktats. Den kristna traditionen är djup och mångfacetterad. Sökandet efter mening, efter sammanhang, efter Gud, har pågått länge och pågår än idag.

I MÖTET MED varje danderydsbo, varje livssituation, varje erfarenhet gör jag nya insikter – om meningen, syftet och målet. Det enklaste svaret på allt är... GUD. Det mer komplicerade svaret är; vem är då GUD? Och hur? Och var? Och varför? Därför finns kyrkan. Platsen för ifrågasättande av nutidens gudar, platsen för gemensamt sökande efter sanning, rätt och mening. Jag säger som jag brukar, följ med och se.

Meditation är ett stöd i existentiellt sökande.

Träna själen med meditation & retreat

Retreatdagar i Sättraängskyrkan

I den kristna traditionen har man ofta dragit sig tillbaka för att fördjupa sin tro. En retreat ger möjlighet att stänga av bruset och är ett tillfälle att hinna ifatt sig själv genom att reflektera över vad som är viktigt i livet och var man kan hämta kraft. Sättraängskyrkan med dess vackra omgivningar är som gjorda för retreatare. Här ges möjlighet att delta i olika aktiviteter samt att bara vara. Retreatdagarna är både för dig som vill prova på och för dig som har erfarenhet av retreat sedan tidigare. Ta med kläder för rörelse och vila.

Lördagarna 14/9, 19/10, 16/11, kl 09.30–16.30.

Plats: Sättraängskyrkan
Kostnad: 200 kr (ink. mat & fika)
Begränsat antal platser och bindande anmälan.
Anmäl till:
ninna.birkoff@svenskakyrkan.se

Meditation i Danderyds kyrka

Under valven som varit människors tillflykt och andliga plats i hundratals år samlas vi med målet att sitta sig till stillhet. Meditation är den kristna mystikens väg att i tystnad öppna sig för Guds kärlek. Människan behöver finna balans mellan yttre aktivitet och inre stillhet. I meditationen befinner vi oss i ett tillstånd av både vila och vakenhet. Vi låter andningen ske utan att styra den. I djupmeditation blir man mer närvarande i sig själv. Kristen djupmeditation engagerar hela människan - såväl kropp, själ som ande. Den skapar möjlighet att närma sig Gud inom oss. Meditation kan dessutom stärka vår resiliens, minska stress och stärka vår existentiella hälsa.

Kristen djupmeditation kan vi använda oss av oavsett var vi befinner oss i vår andliga utveckling.

Kyrkorummet som bär de livstydande berättelserna och böner från århundraden tillbaka

hjälp oss på vägen. Under meditationen är rummet fyllt av stilla musik, dämpad belysning, filtar, kuddar och levande ljus.

Efteråt finns möjlighet att stanna på en kopp te och samtal.

Torsdagarna 12/9, 26/9, 10/10, 24/10, 7/11, 21/11, kl 18.30.

Plats: Danderyds kyrka.
Ingen anmälan eller kostnad.

Kom lite närmare din innersta kärna.

Isabella är i gott sällskap av adoptivhunden Kraken.

TEXT: ANNA-MARIA STAWREBERG
FOTO: ELLIOT ELLIOT

Isabella
Lundgren gästar
Danderyds kyrka
den 29 september,
se sid 2.

Omstart i livet

När Isabella kom in på den prestigefulla musikskolan i New York kraschade hon. Hon tystnade, började läsa teologi och kom långsamt på fötter igen. Idag är hon en av Sveriges mest framstående jazzsångare, men vägrar att ha några mål.

ISABELLA LUNDGREN ÄR ute med hunden. En liten raggig jycke som heter Kraken. Han är adopterad och har lika stark personlighet som åsikter. En hund som man inte hälsar på, säger Isabella när hon kommer jäktande. Kraken kommer själv när han är redo.

Lägenheten är fylld med böcker. Böcker i hyllor, travade på golvet, i högar på bordet. De är av filosofisk och teologisk natur, hinner jag se, innan Isabella kommer med kaffet och chokladbitar i ett litet glas.

Idag är Isabella en av Sveriges mest framstående jazzsångare. Hon turnerar året runt med sin kvartett och har gett ut flera skivor, den senaste kom i våras. En till är på gång i höst.

Men hon vill inte leva livet för uppstyrt.

– Istället för att ha en massa mål och idéer om hur mitt liv ska vara försöker jag hålla mig öppen för livet. Om jag håller mig öppen inför det som kommer, istället för att klamra mig fast vid vissa föreställningar om hur det ska vara, blir det bättre, säger hon.

Det låter självklart. Samtidigt, förklarar hon sedan, har resan dit varit lång.

Redan som barn älskade Isabella att sjunga. Och hennes röst var redan då av en sådan art att den gav lyssnaren gåshud. Framför allt gav den henne själv gåshud. Hon älskade ju att sjunga och hon sjöng för sin egen skull.

Hon blev bekräftad, dels för sin stora talangs skull, men också för att omgivningen såg hur hon själv njöt av att sjunga.

NÄR ISABELLA VAR 18 år blev hon antagen till den prestigefulla New School of Jazz and Contemporary music i New York. Plötsligt såg det ut som om alla Isabellas drömmar om en sängkarriär skulle besannas. Att som 18-åring lämna hemstaden Karlstad för New York och en erkänd sångutbildning. Kunde det bli bättre?

Det var nu bekräftelserna från omgivningen började sätta käppar i hjulet för henne. För i takt med att omgivningen uppmärksammade hennes talang började Isabella se på sig själv utifrån. Och successivt tappade hon lusten att sjunga.

De sena nätterna på New Yorks klubbar blev fler och fler. Hon började dricka allt mer. Faktum var att hon misskötte sig så

till den milda grad att hon sparkades ut från skolan, vilket gjorde att hon levde ännu mer destruktivt och förlorade greppet om verkligheten.

Det var som en lavin hade satts i rullning, och Isabella kunde inte stoppa den.

Räddningen kom i form av en fruktansvärd katastrof. Isabella utsattes för en grov våldtäkt, skadades svårt och föll ner i ett djupt hål.

– Man vet när man nått botten. Jag kände att antingen dör jag, eller så gör jag på något annat sätt, säger Isabella.

HON ÄKTE HEM. Fylld av skam och ångest. Sorg och besvikelser.

– Den 23-åring som åkte hem med krossade drömmar och enorma skulder var en helt annan person än den 18-åring som satte sig på planet med två resväskor och stora framtidsplaner, säger Isabella.

Hon sjöng inte på ett år. Hon, som haft så stora förhoppningar och trott att sången var själva meningen med livet. Nu hade hon inget kvar.

Hon mädde dåligt – men visste inte var hon skulle få hjälp. Till slut hittade hon hjälpen hos tolvstegsprogrammet. Och via tolvstegsprogrammet fann Isabella en ingång till tron.

– Att få komma till en plats där jag kände mig välkommen. Det fick mig att känna att jag kommit hem, och det i sin tur blev en form av frälsningsupplevelse.

Isabella bestämde sig för att ”nu tror jag” och i samma veva bestämde hon sig ➡

Isabella undviker att ha mål. Det blir bättre så.

”Idag har jag förstått att jag är religiöst hemlös. Att min tro skulle dö om jag klamrar mig fast vid några religiösa dogmer.”

➡ för att läsa till präst. Det var ett lika snabbt som ogenomtänkt beslut, säger hon idag, och bara någon månad efter att hon fått ja från biskopen fylldes hon av tvivel.

– Så jag tog en paus. Och efter ett år bestämde jag mig för att hoppa av.

NU BÖRJADE ETT frenetiskt sökande där Isabella utforskade judendomen, baghwanrörelsen, läste koranen och de stora filosoferna. Till slut hittade hon ledtråden hos Kierkegaard och insåg att hon aldrig skulle hitta en tro som uppfyllde alla hennes krav.

– Det är inte heller det tro handlar om. Tro handlar om att vara tillitsfull. Idag har jag förstått att jag är religiöst hemlös. Att min tro skulle dö om jag klamrar mig fast vid några religiösa dogmer.

Tack vare tron har livet blivit enklare, menar Isabella. Men det handlar också om att hon utretts och fått en adhd-diagnos.

Isabella har inga utstakade mål längre. Och det gör inget. För som professionell jazzsångare turnerar man året runt. ♦

TEXT: ANNA-MARIA STAWREBERG
FOTO: ELLIOT ELLIOT

För en utomstående kanske det ser ut som om Lena lever ensam. Så är det inte. Runt henne finns gott om viktiga personer. Människor med olika bakgrund som berikar.

HON VAR BLYG som liten, Lena Sköldb-berg. Men det märks inte. För vårt samtal spänner över högt och lågt, trots att vi aldrig tidigare har träffats.

– Jag är uppvuxen som äldst av tre syskon i ett hem som var öppet för alla. Det gjorde att jag tidigt fick ett intresse för människor med olika bakgrund, säger Lena.

Hon har hunnit förbi pensionsåldern med råge, men lever ett både rikare och mer färgstarkt liv än de flesta. Kanske har det med en livslång nyfikenhet och öppenhet att göra.

När Lena växte upp tog hon med sig sina föräldrars vana att släppa in nya människor i livet.

Som 26-åring följde hon med en bekant till Israel för jobb på en kibbutz.

– På kibbutzen lärde jag bland annat känna två raggare. Och var skulle jag ha träffat raggare annars? Dessutom fick jag många andra vänner med olika bakgrund och från olika ställen i världen.

Väl hemma igen fortsatte hon sitt arbete som barnsjuksköterska och distrikts-sköterska och så småningom började hon jobba på ett barnhem på Sri Lanka.

Det gav mersmak, och efter att ha gått u-landsutbildningen på Sandöskolan flyttade hon till Burundi för en anställning som husmor och sjuksköterska på en internatskola.

Olikheter berikar

Det där med barn, det ligger Lena varmt om hjärtat. Och även om hon själv inte är mamma, har hon alltid omgett sig med barn såväl yrkesmässigt som privat.

– Jag har 19 syskonbarnbarn och har nära kontakt med flera vänners barn. Jag tror det är bra för barn att också ha andra vuxna än föräldrarna omkring sig, konstaterar hon.

När Lena flyttade tillbaka till Sverige engagerade hon sig som ledare i en barnkör.

Hon återgick till arbetet som distrikts-sköterska, och under årens lopp stötte hon på många fascinerande och gripande människoöden. Framför allt slogs hon av hur många ensamma människor det finns där ute.

– Den där ensamheten som råder, den är så stigmatiserande. Det är synd, för ingen ska behöva vara ensam om sin ensamhet, säger Lena.

LENA ÄR UPPVÄXT i en frikyrklig familj, och har varit troende i hela sitt liv. Under vissa perioder har tron varit motvillig, som när hon i början av 70-talet bestämde sig för att sluta gå i kyrkan och släppa tron.

– Jag försökte ta en paus från Gud, men det var inte så lätt. Han vill uppenbarligen ha kontakt, så han drog mig tillbaka, säger Lena och konstaterar att hon nog blivit marinerad av Guds nåd och omsorg.

Lena skräms inte av det nya.

”Alla nya erfarenheter har hjälpt mig att utvecklas som människa.”

Under pandemin fick Lena uppleva hur kyrka efter kyrka stängde. Det var då hon hittade till Danderyds kyrka. För även om gudstjänsterna spelades in fanns här möjlighet att fira gudstjänst på plats. Det gjorde Lena.

Idag är hon ett välkänt ansikte i försam-

lingen. Hon är bland annat en viktig del av bakgruppen, dit alla är välkomna, som medvandrar på katekumenatet och hon börjar nästan alltid dagen med den morgonbön som hålls i Danderyds kyrka 08.30 på vardagsmorgnar. Svenska kyrkan var ett nytt sammanhang för henne, och där har hon stannat kvar.

För som sagt, hon skräms inte av det nya.

– Alla dessa fantastiska människor och nya erfarenheter. Det har hjälpt mig att utvecklas som människa. Och det är jag tacksam över. ♦

Kris & utveckling

Filmproducenten Mikael Flodells liv har varit omgärdat av dramatiska händelser. Men på jobbfrenten levererade han succé på succé. Alla dörrar var öppna. Tills han förlorade allt och hamnade på botten. Då stängdes alla dörrar.

DET ÄR ETT långt och smärtsamt fall. Att falla från toppen och ner till den absoluta botten. Och ibland kommer det där fallet lika plötsligt som oväntat.

Så var det för filmproducenten Mikael Flodell.

Han hade efter avslutad utbildning under fem år jobbat i Los Angeles och producerat videor med såväl Metallica som Bon Jovi. Det gick i ett. I jobbet hade han sin verkliga identitet och det var det här han vikt sitt liv åt.

Han träffade en kvinna, flyttade hem till Djursholm. Bildade familj och nådde nya framgångar med eget produktionsbolag och filmer som *Underbara älskade* och *Änglavakt*.

VI SES VIA Skype. Mikael befinner sig i Barcelona, hans hemstad sedan några månader tillbaka.

Han har nämligen börjat om sitt liv efter kraschen.

År 2023 gick luften ur hela filmbranschen. Produktionsbolag gick omkull och finansärer klev av pågående projekt. Mikael jobbade på. När det kom till jobbet hade han ju alltid lyckats. Och även om det såg mörkt ut hade han lovande projekt på gång.

Tills något hände och Mikael blev lurad på precis allt han ägde.

Han vill inte gå in närmare på vad det var som hände. Vill inte säga mer än att det var professionella bedragare som visste exakt hur de skulle gå tillväga för att tömma Mikael's bolag.

Mikael kraschade och lades in på psyket. Det var där han förstod att han faktiskt inte var helt utblottad. Inte i relation till andra patienter. Mikael hade trots allt sitt yrkesmässiga självförtroende. Och han hade fortfarande familj och en del vänner kvar.

– Men jag insåg också att när det väl gäller finns det ingen hjälp.

NU FICK MIKAEL känna på flera smärtsamma insikter. Dörrar som tidigare stått vidöppna stängdes framför näsan på honom. Banken, som han haft i över 30 år, visade ingen förståelse. Han upplevde det förnedrande att be myndigheterna om hjälp, och att söka jobb efter jobb utan resultat.

– Det var en djup skam och en djup sorg. Att inte ens kunna försörja sina barn. Det gör något med en, säger Mikael.

För att överleva bestämde han sig för att hålla fast vid vissa rutiner. Han inledde varje morgon med att djupandas. Vinterbadade och fokuserade på vad han kunde göra i det exakta nuet för att må bättre.

MIKAEL, SOM VÄXT upp i en svensk-koloni i Argentina där hans pappa jobbade som präst, hade en koppling till kyrkan. Nu sökte han upp en av diakonerna i Danderyds församling, berättade om sin situation och blev inbjuden till Församlingens Hus. Här kunde han sitta om dagarna med sin dator och arbeta.

– Så hörde jag som en röst inifrån som sa att jag genom att fortsätta använda min kreativitet skulle klara mig även ur den här krisen.

Det är därför han nu befinner sig i Barcelona. Tack vare rutinerna och den där inre rösten har han hittat tillbaka till sin drivkraft och är tillbaka i arbetslivet. Denna gång med ytterligare en historia som måste berättas.

Krisen har förändrat honom. Och han vet vad det faktum att han varit på botten har gett honom.

– Idag njuter jag av det där lilla pyttelilla. Jag vet att jag har en sjuhelsikes förmåga inom mig och jag tycker numera om mig själv som den jag är. Nu vågar jag visa min sårbarhet och vet att sårbarhet också kan vara en styrka. Att det är motgångarna och hur vi hanterar dem som formar oss, inte framgångarna. ♦

”Det är motgångarna och hur vi hanterar dem som formar oss, inte framgångarna.”

Rensa kirskål, livets mening?

En personlig betraktelse av Gabriella Sköldenberg

TEXT: GABRIELLA SKÖLDENBERG
FOTO: ELLIOT ELLIOT, JOSÉ FIGUEROA

TUR ATT JAG läser slarvigt! För ett ögonblick trodde jag att redaktören begärde ett svar på vad som är meningen med livet. Men allt hon bad om var en fundering kring vad som skänker mening i livet och det är självklart: ogräsrensning!

Nej, för vagt, måste vara specifik. Så här: hela sommaren har jag känt livet i mig när jag med berätt mod och i sällskap av en ljudbok om drakar och dysfunktionella familjer, har rensat kirskål ur rabatten.

Mina fingrar har grävt djupt ner i den svarta jorden, trevat efter kirskålens bleka syträdsrötter. "Ha, du tror att du kan gömma dig? Icke!" Av bara farten drar jag också upp åkerfräkens stöddiga rot och rävsvars. Jag är effektiv. Handlingskraftig. Skapar ordning i tillvarons kaos. Vem förvandlas jag till där i rabatten? Gud? Nej, fullt så långt går jag inte, men det finns helt klart inslag av storhetsvansinne i mina försök att klå kirskålen på dess egen planhalva. För ett ögonblick tror jag faktiskt att min plan kommer att lyckas, på den här plätten ska det bara att växa blåklint, strandiris och pion.

"Fast du kan aldrig bli av med kirskålen, den kommer alltid tillbaka", säger någon. Nu slinter min blick bort från ogräset och jag tänker på ondska i stället. Det finns ondska i världen, den finns. Det går inte att blunda, inte hela tiden. Jag kan inte alltid gömma mig i sagans värld där drakar bor, men inte heller titta rakt in i det svarta hela tiden. Då slukas jag, blir handlingsförlamad. Vill inte ge upp. Därför gör jag som ett barn och kikar mellan fingrarna, spanar efter en ljusning, något som går att bidra med trots allt. Odlar blommor, kan det vara något?

Gabriella Sköldenberg är församlingsbo och sjunger i Danderyds gospelkör.

"Det finns många vägar till att göra gott. I det dagliga, i den lilla skalan."

ODLANDET ÄR MIN motståndshandling. Folk flyger härs och tvärs, fast vi alla vet att det inte är hållbart. I trädgården fladdrar det inte längre lika många fjärilar. Jag ser det och svär över dumheten, andras såväl som min egen. Borde jag ens rensa kirskål, även den blommar till slut? Vänder blicken ner i myllan igen, fortsätter försöken att skapa mer livsutrymme åt blommor som ger mer mat under längre tid till humlor och bin. Inte bara för att vara snäll, vår möjlighet att odla mat hänger ju på att de fixar pollineringen.

Hela sommaren har jag odlat blommor. Eller nej, det var en lögn. Jag köpte extra stora påsar med frön och sedan gjorde min man själva jobbet med att få allt att gro. Det verkade rätt ansträngande. Själv har jag låtit

gräsklipparen stå stilla och det tycker jag ändå att jag ska ha cred för. En ickehandling som givit fantastiska resultat. Strunta i koncept som "gräsmatta" och du blir rikligt belönad med gullviva, viol och rödklöver. Saliga äro de saktmodiga!

JAG ODLAR MIN plätt på jorden och tänker på människor som gör underverk, i stor och liten skala. Människor som räddar medmänniskor ur raserade hus, människor som bygger vardagstrygghet i form av knatteträning, läxhjälp, väntjänst och föräldravandring. Tänker på grannen ett kvarter bort, som omvandlade en steril gräsplätt utanför sitt staket till en strimma böljande ängsblomster. Där står vallmo, rosenskära och prästkrage, det surrar och fladdrar fullt av liv. Grannen har egna bikupor och nu när hösten snart är här, ställer de ut burkar med nyslungad honung. Som en påminnelse om att det finns många vägar till att göra gott. I det dagliga, i den lilla skalan. Här och nu.

Frågan om meningen med livet ger bara svindel, kanske är hela poängen att vi ska utforska hur vi kan göra det meningsfullt tillsammans? Ett svar kan vara att skapa mer plats för blåklint, strandiris och pion.

Spekulationerna går varma. Kan Anders Arborelius bli nästa påve? Själv har han viktigare saker att prata om. Till exempel risken med att reducera livet till en fråga om känslor och upplevelse.

HUR KAN SVENSKEN känna mer mening? Det är regeringen som undrar. Ärendet gäller den existentiella hälsan. Världshälsoorganisationen WHO har sedan länge räknat in existentiella aspekter i sin definition av vad som är ett gott liv. För första gången ska nu en svensk myndighet, Folkhälsomyndigheten, utreda vad man kan göra för att öka upplevelsen av mening. Bakom uppdraget ligger illavarslande statistik och rapporter om hur svenskarna mår.

I ett rofyllt arbetsrum vid en brusande gata mitt på Södermalm sitter Anders Arborelius, kardinal och katolska kyrkans biskop i Sverige. I den mån han som kyrklig företrädare känner sig förbisedd av frågan – religionerna har ändå i tusentals år erbjudit svar – låter han inte det märkas. Anders Arborelius framtoning är tålmodig och mild, för att parafasera Bibeln.

– Jag har aldrig varit så där expansiv och diskuterande, säger han.

Trots det har han lyckats hamna i hetluften, till och med internationellt. Anders Arborelius är nämligen en av dem som nämns som tänkbara efterträdare till den nuvarande påven Franciskus.

Det började med att den franska

tidningen Le Figaro publicerade en kandidatlista där Anders Arborelius var ett av namnen. På det följde uppmärksamhet i andra medier, inte minst på hemmaplan.

Själv slår han rubrikerna ifrån sig. – Det finns ju ingen egentlig lista. Allt sådant är spekulationer, och spekulationer kan man inte göra så mycket åt. Samtidigt ska man veta att det är mycket osannolikt att man väljer en påve från vår del av världen. Nordeuropa är en av de minsta katolska regionerna och upplevs som väldigt främmande och exotiskt.

NEJ, OM LISTOR och försnack är det bäst att vara tyst.

Men om livsmening kan Anders Arborelius tala desto mer. Likaså om hur det kommer sig att många människor upplever att den saknas.

En av nycklarna är samtidens fokus på känsla.

– Det är en av våra stora frestelser att vi hela tiden vill känna efter. Vare sig någon vunnit högsta vinsten eller förlorat en anhängig är frågan ”Hur känns det?”. Man reducerar livet till en fråga om hur man upplever det.

Och när upplevelsen blir det viktiga ökar också behovet av att något hela tiden ska hända.

– På det sättet kan hela livet gå förbi en utan att man levt det. Man har istället bara

haft en massa olika intryck, säger Anders Arborelius.

Livsmeningen? Ja, det är livet i sig, menar han. Mening är inte något vi själva producerar utan en erfarenhet som föds ur insikten att livet är en gåva. Eller nåd, om man ska tala med kyrkans språk.

– Gåvan kommer med ett förtroende, att vi gör något fint och bra av det liv vi fått, säger Anders Arborelius.

STEGET FRÅN ATT vara en genomsnittligt sekulariserad svensk till katolsk biskop kan verka långt. Särskilt som familjen Arborelius inte var kyrkligt engagerad och som Anders Arborelius som liten nästan aldrig gick i kyrkan. Inte bad han aftonbön heller. Men samtidigt säger han att han aldrig kan minnas att han inte trott på Gud.

Konfirmerad var han ändå. Han hade också tidigt mött Birgittasystrarna, som gjorde intryck. Efter studenten började han i katolsk trosundervisning och ett och ett halvt år senare blev han upptagen som det heter.

Det var 1969 och Anders Arborelius var tjugo år.

En ung teologiskt intresserad man mitt i en tid av brinnande ideologiska uppgörelser – man riktigt ser De Stora Frågorna torna upp sig. De som börjar med ett ”varför” och som handlar om

Anders Arborelius:

”Erfarenhet ger livsmening”

Meningen med livet är själva livet, säger Anders Arborelius.

”Jag tror att en del av den psykiska ohälsan beror på att man hela tiden känner att man måste leverera.”

➔ lidandet, ondskan och orättvisorna. Men så var det inte.

Anders Arborelius säger på sitt stillsamma vis att vägen in i kyrkan var ett ”lugnt inväxande”.

– Jag drogs till kyrkan för att den var ett sammanhang. Där fanns kärlek, godhet, skönhet och en djupare mening. Det betyder inte att jag assimilerade allt. Men det var ingen kamp. Och det var inte mycket jag pratade med andra om. Det var snarare en inre resa.

FÄRDEN HAR SEDAN dess formats av två vägska. Det första var steget in i klosterlivet. I 27 år levde Anders Arborelius som munk i Karmelitklostret i Tågarp.

Det andra var när han mitt under en resa i Filippinerna fick beskedet att påvens Nordenambassadör i Köpenhamn ville tala med honom. Anders Arborelius anade vad saken gällde. Den dåvarande biskopen i Sverige skulle fylla 75 år, vilket är den vanliga pensionsåldern för biskopar.

– Det blev en sömlös natt där i Filippinerna. Jag vändades över hur jag skulle klara av det, jag hade aldrig haft något ledande uppdrag.

Samtidigt hade han just predikat om bebådelsen, hur Maria säger ja till uppdraget att bli Guds mor. Nog måste väl han själv kunna säga ja till Guds kallelse när han nu manat hela den lyssnande församlingen att göra det?

Precis som ”nåd” är ”kallelse” en term som klingar fromt men som angår långt fler än de kyrkvana, menar Anders Arborelius.

På samma sätt som människor söker livsmening längtar många efter att ha en uppgift som betyder något. Inte minst

yrkesmässigt. För bara ett par generationer sedan kunde exempelvis sjuksköterskor tala om sitt jobb som ”ett kall”.

Ordet låter stort. Kanske pretentiöst. Men i praktiken funkar det tvärtom. Det avlastar, säger Anders Arborelius.

– Idag är det som att man själv ska bygga sin karriär. Man måste lyckas, producera och hitta sin mening. Det lägger ett väldigt tryck på individen och gör att det kan bli svårt att finna sig tillrätta. Jag tror att en del av den psykiska ohälsan beror på det, att man hela tiden känner att man måste leverera.

I begreppet kallelse ligger att man inte är ensam utan buren, förklarar Anders Arborelius.

– För mig är ordet kallelse en hjälp i att kunna se storheten även i en liten uppgift. Även vardagens sysslor är en kallelse. Det kan också hjälpa de som kanske inte lyckas i världens mening. Oavsett om man är troende eller inte har varje människa en kallelse i den meningen att var och en utifrån sina förutsättningar kan göra världen bättre.

ANDERS ARBORELIUS ÄR nu själv lika gammal som sin företrädare var den där gången då det utspelades en sömlös natt i Filippinerna. Han har så som traditionen bjuder skrivit till påven med önskemål om att pensionera sig. Påven har svarat att det ska gå bra – men inte just nu. Man måste först hitta en efterträdare.

Dessutom är Anders Arborelius kardinal, en uppgift man har på livstid även om man bara får vara med och välja ny påve tills man fyllt åttio år.

Det är länge sedan han ”bytte klostercellen mot en flygstol”. Resorna världen

ANDERS ARBORELIUS

Ålder: 74 år

Bor: I Stockholm

Gör: Präst, kardinal, biskop av Stockholms katolska stift

Böcker i urval: ”Vardagsmystik” (2021), ”Andens ABC” (2011), ”Korsvägen” (2010)

Om synen på tro: ”Många har en felaktig bild av tro. Man tänker att det är att ha svar på alla frågor och att alltid sväva på moln. Bilderna är i sig ett av de största hindren.”

Om att vara biskop: ”Det är klart att jag nu i min ålder funderar över om jag ska dra mig tillbaka eller om jag vill fortsätta lite till. Men man kan inte som biskop bara säga ’Nu hoppar jag av här’. Däremot tänker jag att jag måste börja förbereda mig så att jag kan hjälpa den som kommer efter.

Om tillit: ”Tro bygger mycket på tillit. Att vi tror att det finns en Gud som vill oss väl och som vill hjälpa oss.”

Om katolska kyrkan: ”Den brittiske författaren Oscar Wilde sa att man vid en katolsk mässa kan finna både hertiginnor och prostituerade, medan man i den anglikanska kyrkan bara finner ’respectable people’. Det är ju lite elakt sagt, men det ligger en hel del i det och förklarar varför människor lockas av katolicismen.”

Han sökte stillheten i munklivet. Nu är han i hetluften.

över, i kyrkans tjänst, har blivit många.

På samma gång som Anders Arborelius fått lära sig att vårda den inre stillheten mitt i en livlig tågkupé, har han sett suget efter avskildhet sprida sig i samtiden. Med det ökade intresset för andlighet följer en nyfikenhet på retreat och olika metoder för kontemplation.

NYFIKENHETEN GÄLLER OCKSÅ den katolska kyrkan. I tidningarna beskrivs hur svenska musiker, författare och andra kulturpersonligheter konverterar till katolicismen.

– Det är helt klart att det pågår ett upptäckande. Det som lockar med katolicismen är både en djupandlig tradition, ett slags dogmatisk trygghet och en stor social

och internationell blandning, säger Anders Arborelius.

Men ryktet om floden med konvertiter bör tas med en rejäl nypa salt, menar han. Siffrorna ligger på en rätt stadig nivå.

Och för vissa grupper kan den internationella prägeln vara avskräckande, berättar Anders Arborelius. Det handlar till exempel om andra generationens invandrare som växt upp i katolska kyrkan men som ser ett medlemskap i Svenska kyrkan som en viktig pusselbit i identiteten som svensk.

– Det har alltid varit en utmaning i hur vi betraktats. Jag kan själv få frågan ”Är du riktig svensk?”.

Samtidigt har enormt mycket hänt sedan 1951, då katoliker i Sverige fick fulla religiösa rättigheter.

– Den katolska kyrkan har absolut blivit en del av den religiösa geografin i Sverige. Vi har haft förmånen att få köpa en del övertaliga kyrkor från Svenska kyrkan. Så fort vi får en kyrka på en ny plats dyker det alltid upp människor. ♦

Lydnad – för att världen ska räddas

Anders Arborelius besöker Danderyds kyrka söndag 24 november 16.00 för ett samtal med Kristin Molander.

FOTO: MAGNUS RONSON

Musik i Danderyds kyrka

Psalmkören

Längtar du efter att få sjunga?
Kom och öva psalmer och hjälp till att få kyrktaket att lyfta av sång under högmässan!
Ingen anmälan, bara kom till Danderyds kyrka 10.00: – 15/9, 27/10, 10/11, 17/11, 22/12
Frågor? Mejla kyrkomusiker; kerstin.even@svenskakyrkan.se

Psalmer i 2020-talet Musikgudstjänst

Lördag 12 oktober 16.00
Damkören VocAlice sjunger nyskrivna psalmer från Anders Frostensons psalmskola. Per Harling, Christina Lövestam m.fl. medverkar.

Danderyds Gosskör 10 år Musikgudstjänst

Söndag 13 oktober 16.00
Danderyds församling firar att Gosskören har funnits i 10 år. Nuvarande och tidigare korister sjunger tillsammans med manskör. Kerstin Even, dirigent.

Missa brevis av Monica Dominique Musikgudstjänst

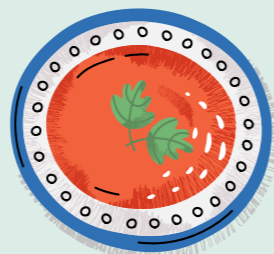
Söndag 20 oktober 16.00
Ulla Carin Börjesdotter sopran, Danderyds kyrkokör, Monica Dominique piano, Anders Ölund orgel, Maria Resare dirigent.

Monica Dominique

Gospelmässa

Söndag 27 oktober 16.00
Gospelmusiken är nära människan och samtidigt stor och mäktig. Danderyd Gospel och dess husband bjuder på sång och musik med hopp, tröst och glädje.

Lunchmusik med soppa

Varannan tisdag under hösten kl 12.00 i Danderyds kyrka.
Efter musikstunden serveras soppa i Församlingens Hus.

Höstens program:

- 10 september**
Anna Ander, sång och piano, Olof Ander, viola.
- 24 september**
Johanna Ander Ljung, harpa.
- 8 oktober**
Tysk orgelmusik med Anders Ölund.
- 22 oktober**
Trumpetens koppling till Bibeln, Christer Fredriksson, trumpet, Anders Ölund, orgel.
- 5 november**
Musik av Arvo Pärt med Anders Ölund.
- 19 november**
Fransk orgelmusik med Maria Resare.
- 3 december**
Adventssånger med Agnes Auer, sopran, Anders Ölund, piano, orgel.
- 17 december**
Julmusik på orgel med Anders Ölund.

Bli ideell medarbetare i Danderyds församling!

VILL DU DELA med dig av din tid och ditt engagemang i något som gör skillnad för dina medmänniskor och som också blir meningsfullt för dig? Det finns många olika uppgifter för alla som vill bidra med tid, kunskap, entusiasm och intresse.

Församlingsmedlemmar, förtroendevalda, anställda och ideella medarbetare – tillsammans är vi kyrka.

Danderyds församling välkomnar nya ideella medarbetare och i höst startar processen att utveckla församlingens idealitetsarbete. Tanken är att ta vara på fler människors intressen och förmågor och att detta arbete ska utformas tillsammans.

Elin Smeds är diakon i Danderyds församling och en av de ansvariga för satsningen.

– Ibland behövs hjälpande händer och punktinsatser, till exempel vid årets stora kyrkohögtider. Men vi vill även kunna tillvarata olika kunskaper och intressen hos människor, säger Elin Smeds.

”Alla typer av kompetenser behövs och gör skillnad!”

Kanske finns erfarenhet av internationellt arbete? Eller textilkompetens och någon som vill bidra med vård och utveckling av kyrkans textilier? Kanske

Välkommen till informations- och uppstartsträff söndag 22 september

andra som tycker om och är bra på att baka? Eller en god projektledare eller pedagog som vill delta i eller leda grupper och samtal?

– Alla typer av förmågor och kompetenser behövs och gör skillnad menar Elin. Oavsett om det är vid enstaka tillfälle eller i återkommande uppdrag.

Alla som redan är och alla som vill bli ideella medarbetare i Danderyds församling bjuds in till träffar några gånger per termin för att lära känna varandra, men också för möjlighet till fördjupning av både kunskap och tro.

Vill du veta mer?

Välkommen till informations- och uppstartsträff söndag 22 september. Kom gärna redan 11.00 till högmässan i Danderyds kyrka och därefter ses vi i Församlingens Hus för kyrkkaffe. Mötet börjar ca 13.00.

Prenumerera på ForsamlingsLIVET

Håll dig uppdaterad och inspireras av det som är på gång i Danderyds församling genom att prenumerera på det digitala nyhetsbrevet ForsamlingsLIVET. Månadsbrevet kommer en gång i månaden. Anmäl om du vill prenumerera till: christina.hogberg@svenskakyrkan.se

I Danderyds församling finns en mängd olika aktiviteter och olika grupper för alla åldrar.

All info finns på hemsidan:

[Svenskakyrkan.se/danderyd](https://svenskakyrkan.se/danderyd)

Följ oss även på sociala medier:

Danderyds församling

Svenska_kyrkan_i_danderyd

Scanna med mobilkameran – kom direkt till hemsidan!

Aktiviteter för barn, unga och familj

Onsdagar tillsammans

Afterschool i Församlingens Hus.

Tid: 16.00

Kvällsmässa i Danderyds kyrka.

Tid: 18.30

Ungdomskväll i Församlingens Hus

med fika, häng och program.

Tid: 19.00–21.30, start onsdag 4 sep.

Babycafé med sångstund

Vi sjunger, leker, samtalar om livet och fikar tillsammans. Ta med din bebis och kom! Ingen anmälan eller avgift.

Tid: Torsdagar 10–12.00, start 12 sep.

Plats: Församlingens Hus.

Kontakt: maria.gibbs.persson@svenskakyrkan.se

Tac-o-Lov

Fredagsmys för alla åldrar. Kom direkt från jobb, fritids eller förskola till en kväll med tacomidag, gudstjänst och pyssel. Gudstjänsten är anpassad för barn med spring i benen.

Ingen anmälan eller avgift.

Tid: fredagar 20 sep, 18 okt, 22 nov

17.00–19.00. Plats: Församlingens Hus

Kontakt: maria.gibbs.persson@svenskakyrkan.se

Söndagsklubben

Barn som vill vara med i Söndagsklubben deltar först en stund inne i kyrkan på högmässan. Sedan går barnen ut tillsammans med ledarna till "Nya vapenhuset". Vi pysslar utifrån dagens tema. Småbarn i förälders sällskap.

Tid: söndagar 11.00, start 1 sep.

Plats: Danderyds kyrka.

Konfirmation

– ett minne för livet!

Anmälan för konfirmation

2024 öppnar torsdag

5 september kl 20.00!

Vid frågor kontakta:
louise.almen
@svenskakyrkan.se

Aktiviteter för vuxna

Existentiell salong

En plats för djupgående diskussioner, reflektion och gemenskap. Höstens första tillfälle är onsdag 25 september med samtal om USA och det amerikanska presidentvalet 2024. Vi tar upp de stora frågorna kring demokrati, rättvisa och framtidens utmaningar i en föränderlig värld. Hur formas våra tankar kring det oroliga världsläget? Hur påverkas Sveriges framtid av det som händer i USA?

Kom och dela dina tankar och lyssna till andras perspektiv i en öppen och välkomnande anda.

Tid: Onsdag 25 sep, 19.15–20.45

Onsdag 23 okt, 19.15–20.45

Onsdag 20 nov, 19.15–20.45

Plats: Församlingens Hus

Kontakt:

henrik.h.mattsson@svenskakyrkan.se

Bibeln och livet

Vad kan Bibeln lära oss om livet idag? Hur kan Bibeln hjälpa oss att leva?

Bibeln är full av mänsklig visdom och erfarenhet, men ställer oss också inför svåra frågor. Den här gruppen är för dig som vill närma dig eller fördjupa din relation till Bibelns berättelser. Prästen Ola Whistler Sahlén leder samtalen.

Inga förkunskaper krävs, bara nyfikenhet och en vilja att ta in nya perspektiv.

Tid: 19.15–20.15 varannan onsdag,

start 4 sep

Plats: Församlingens Hus

Kontakt: ola.sahlen@svenskakyrkan.se

Läs mer om församlingens verksamheter:

www.svenskakyrkan.se/danderyd

Scanna med mobilkameran – kom direkt till hemsidan!

FOTO: MAGNUS ARONSSON

TIDNINGEN LIVET

Utgiven av Svenska kyrkan,
Danderyds församling.

Redaktion

Kristin Molander, kyrkoherde
kristin.molander@svenskakyrkan.se

Anna-Maria Stawreberg
anna-maria@stawreberg.se

Brita Sylven
brita.sylven@svenskakyrkan.se

Ola Whistler Sahlén
ola.sahlen@svenskakyrkan.se

Ansvarig utgivare

Kristin Molander, kyrkoherde

Design & produktion

Jonna Olsson & John Losciale

Skribenter

Kristina Lindh, Anna-Maria Stawreberg,
Gabriella Sköldenberg

Omslag Lotta Kühnhorn

Fotografer Elliot Elliot, Håkan Elofsson

Tryckeri Stockholms Lito Grafiska

ÖPPETTIDER

Danderyds kyrka

Mån–fre 08.30–16.30

Lör–sön 09.00–16.30

Församlingens Hus

Mån–fre 09.00–16.00

Växel tel 08-568 957 00

Mån–fre 09.00–12.00, 13.00–17.00

Bokning av dop, vigsel, begravning:

Mån, tis, tors 10.00–12.00, 13.00–14.00

Fre 10.00–12.00. Tel 08-568 957 10

Bokning av församlingslokaler:

Mån, tis, tors 10.00–12.00, 13.00–14.00

Fre 10.00–12.00. Tel 08-568 957 35

Begravningsverksamheten:

Mån, tis, tors 10.00–12.00, 13.00–14.00

Fre 10.00–12.00. Tel 08-568 957 39

SVENSKA KYRKAN I DANDERYD

Församlingens Hus

Angantyrvägen 39,
182 54 Djursholm.

Växel: 08-568 957 00,
mån–fred 9.00–12.00
och 13.00–17.00.

Postadress: Angantyrv. 39,
182 54 Djursholm.
svenskakyrkan.se/danderyd

Kanslichef

Paola Lanza Ekenberg,
08-568 957 19.

Kommunikatörer

Christina Högborg,
08-568 957 08.
Brita Sylven,
08-568 957 23.

Kyrkogårdsschef

Per Henrik Hinder
08-568 957 46.

Ekonomi- och fastigheter

Martin Sandström
08-568 957 09.

Kyrkor och lokaler

Altorps kapell,
Ymervägen 55, Djursholm.

Danderyds kyrka,
Angantyrvägen 41, Danderyd.

Djursholms församlingsgård,
Valevägen 26, Djursholm.

Djursholms kapell, (stiftelse)
Danavägen 9, Djursholm.

Enebykyrkan,
(samarbetskyrka).
Lars Åberg 070-497 71 65.

Petruskyrkan med
församlingsgård.

Sättraängskyrkan
och Vagnslidret.

Sjukhuskyrkan,
Danderyds sjukhus,
08-123 550 00 (växel).

Kyrkoherde

Kristin Molander,
08-568 957 01, 070-334 16 18.

Präster

Ninna Birkoff,
08-568 957 15.
Randi Guldstrand,
08-568 957 20.
Henrik Mattsson,
08-568 957 05.
Ola Whistler Sahlén,
08-568 957 41.
Katja Stroeven,
08-568 957 18.
Sandra Vallin,
08-568 957 27

Sjukhuspräster

Chris Segerholm Koskull,
08-568 957 62.

Diakoner

Beata Moberg, 08-568 957 00.
Elin Smeds, 08-568 957 42.
Maria Watolla, 08-568 957 59.
Estelle Wiesel, 08-568 957 29.

Musiker

Kerstin Evén, 08-568 957 49.
Sabina Lilja, 08-568 957 06.
Maria Resare, 08-568 957 07.
Anders Ölund, 08-568 957 04.
Musikpedagog
Ludvig Gawell 08-568 57 00

Församlingspedagoger

Louise Almén, 08-568 957 66.
Henrik Brosché, tjänstledig.
Pontus Degréus, 08-568 957 14.
Maria Gibbs Persson,
08-568 957 25.
Amanda Nyberg, 08-568 957 21.

Kyrkans förskola

Förskolorna Enen,
Kyrkbacken och Änglagaraget.
Annelie Geilert, rektor,
08-568 957 02.

Mikael Flodell, filmproducent:

”Det är motgångarna och hur vi hanterar dem som formar oss, inte framgångarna.”

Kristin Molander, kyrkoherde:

”Sökandet efter mening, efter sammanhang, efter Gud har pågått länge och pågår än idag.”

Anders Arborelius, präst, kardinal,
biskop av Stockholms katolska stift:

”Mening är inte något vi själva producerar utan en erfarenhet som föds ur insikten att livet är en gåva.”

Svenska
kyrkan

Danderyds
församling